

Zondag 9 februari 2020

Priester in Gods dienst - Leviticus 8

1. Wat heb je aan?

Ik zie truien, een colbertje hier en daar. Vanmorgen heb je erover nagedacht: wat zal ik aantrekken? We leven niet meer in het paradijs en we zijn niet zoals de dieren: je doet kleren aan. Je gaat hier niet in je blootje zitten.

Het kan zijn dat je vanmorgen bewust een trui hebt aangetrokken. Heel de week loop je in pak, heerlijk om dan nu in je trui hier te kunnen zitten. Of je hebt juist een pak aangedaan omdat je dacht: we zijn hier om God te ontmoeten. Dan wil ik respect laten zien.

Vanmorgen gaat het over kleding. We lazen het net in Leviticus 8. God geeft aan Mozes de opdracht om Aaron en zijn zonen tot priester te wijden. En daar moeten ze goed op gekleed zijn. Aaron krijgt een tuniek aan, een gordel om, een bovenkleed en een priesterschort. Er is een borsttas met daarin 2 orakelstenen, een tulband, een heilige diadeem etc (7-9).

Best vreemd, want hoe ging dat dan met die orakelstenen? Genoeg in de dit hoofdstuk waarvan je zegt: hoe moet je de vertaalslag naar nu maken? Maar dit is in ieder geval duidelijk: de priesters in de dienst van God mogen niet in 'gewone kloffie' aan het werk. Er zijn duidelijke voorschriften voor speciale priesterkleding.

*

Aan die kleding kan je zien dat de priesters in functie zijn. Vergelijk het met werkkleding, met een uniform. Als verpleegkundige ga je in het wit, als politiemans of -vrouw moet je duidelijk herkenbaar zijn. De paus gaat gekleed in het wit. En toen de koning trouwde had hij een militair uniform aan en Maxima een trouwjurk.

Zo'n uniform richt de aandacht op je ambt. Het uniform maakt duidelijk: het gaat niet om mij als persoon, maar om waar ik voor sta. Vrede en recht. Of: goede zorg aan je bed.

Zo hebben veel predikanten in de PKN ook een toga met stola. Ik vind dat wel mooi! Je hebt als dominee niet dezelfde positie als de priesters vroeger, maar dat je in de eredienst zichtbaar maakt

dat je namens God spreekt spreekt me wel aan.

Wij zijn dat niet zo gewend binnen onze kerk. En je ziet ook dat de verwachtingen rond kleding verandert. Ik weet nog dat ik als student voor het eerst stage liep en mocht preken. Ik weigerde om een stropdas om te doen, want dat vond ik maar formeel. Toen had de mannenvereniging bedacht dat ze me maar een stropdas moesten geven. Wat was ik boos, nu kan ik er wel om lachen. Maar als ik nu 's middags ergens kom, dan hoor ik wel eens over mijn stropdas: 'Dat hoeft bij ons niet hoor...'

Ik vind dat interessant. Het laat in ieder geval zien dat kleding iets doet. En dat je, zeker als je in functie ben, de vraag mag stellen: wat trek ik aan?

2. Dresscode: niet te casual

Kleren doen dus iets. Het maakt uit wat je aan hebt. En nu wil ik niet vanmorgen zeggen dat je je beter moet kleden. Ik ben zelf ook niet de best geklede man kan ik zeggen. Het gaat me nu om de vraag hoe je je in geestelijk opzicht kleedt.

Daar gaat het ook om in die gelijkenis over de koninklijke bruiloft. Jezus vertelt dat in Matteüs 22. Er is een gast die geen feestkleding draagt en die wordt in de buitenste duisternis gegooid. Waarom? Niet omdat zijn kleren zo lelijk waren, maar omdat bleek dat hij totaal niet voorbereid en met respect aan tafel was verschenen. Hij dacht dat casual wel goed genoeg zou zijn.

In hoeverre loop jij en loop ik niet dat gevaar. Dat je te gewoontjes, te 'casual' met God omgaat. Daar zit ook de boodschap voor nu vanuit Leviticus 8. En misschien wel vanuit heel het boek Leviticus. Er is veel veranderd en veel gebruiken en rituelen kennen we niet meer. Maar God is nog steeds heilig, de HEER van de hemelse machten.

Het is niet zo dat God alles wel prima vindt. Je mag komen zoals je bent, maar dat wil niet zeggen dat er geen verzoening nodig is. Dat je oude kleren uit moeten, wil je op het feest verschijnen.

*

Want daaruit blijkt of je wel of geen respect hebt. Als mensen onderling vinden we dat al belangrijk. Afgelopen week eisten Mark Rutte en Carola Schouten week excuses van de boeren, om wat er was gezegd, want anders zou er niet verder gepraat worden.¹ Eerst moet er iets goedgeemaakt worden, anders geen

¹ <https://www.rtlnieuws.nl/economie/artikel/5012116/schouten-intimidatie->

gesprek. We gaan niet te casual en al helemaal niet zonder respect met elkaar om. Als dat bij mensen al zo is, dan al helemaal bij de Schepper van hemel en aarde. De God die ons kennen te boven gaat.

Deze God heeft het plan opgevat om bij zijn volk te gaan *wonen*. Niet omdat hij geschikte woonruimte zoekt, dat is een banale gedachte. Nee, omdat hij een verbond, een officiële relatie is aangegaan met dat volkje Israël. Omdat hij heel dichtbij wil komen.

En als God dichtbij komt, dan moet je op de goede momenten ook afstand houden. Wanneer Aaron en zijn zonen tot priester worden gewijd, blijft de gemeenschap bij de ingang van de ontmoetingstent staan. De priesters mogen dichtbij het heiligdom komen en de hogepriester eens per jaar *nog* dichtbij. Maar nergens mag het vanzelfsprekend worden of casual.

Of eisend. Ook een gevaar voor ons als moderne mensen. Dat God maar naar ons toe moet komen, zich moet bewijzen. Dat is een gevaarlijke houding. Als dat je kleren zijn, gooi die kleren dan weg. En dan bedoel ik dus die respectloze, al te gewone houding richting God.

*

Zelfs degenen die het meest in de nabijheid van God mogen komen, of misschien wel de heiligen waar jij tegenop kijkt, ze hebben verzoening nodig. Ze kunnen nooit zeggen: kijk eens naar mijn status, kijk eens naar mijn mooie kleren.

Daarom is er zo'n uitgebreid ritueel in Leviticus 8. Zodat iedereen kan zien: ook de priesters moeten van genade leven. Eerst is er een reinigingsoffer (14). En even later een brandoffer (18). Het laat de totale toewijding en afhankelijkheid van God zien. Alleen omdat er bloed vloeit is het mogelijk dat God bij zijn volk komt *wonen*.

De schrijver van de Hebreeënbrief heeft het daar ook over. Vroeger moest de hogepriester ook voor zijn eigen zonden offers brengen (5,3). Maar uiteindelijk was er meer nodig om tot een innerlijke verandering te komen, iets wat dieper gaat. Dank aan Jezus, want hij heeft 'voor eens en altijd' gedaan toen hij het offer van zijn leven bracht (7,27).

²⁷ Hij hoeft niet, zoals de andere hogepriesters, elke dag eerst offers op te dragen voor zijn eigen zonden en dan voor die van het volk; dat heeft hij immers voor eens en altijd gedaan toen hij het offer van zijn leven bracht. Hebreeën 7: 27

Wij mogen nu directer tot God gaan dan de Israëlieten in de woestijn. Door Jezus Christus bid je tot de Vader. Maar dat doet niets af aan de oproep om niet te gewoontjes met God om te gaan. En dat je voor nu bij Jezus moeten zijn voor verzoening.

FILMPJE verzoening [Het Bijbel Project]²

3. Tijd voor iets nieuws

Wat ik wel sterk vind aan dit filmpje is dat duidelijk gezegd wordt dat alleen Jezus zorgt voor verzoening met God. Jezus, de belangrijkste hogepriester is degene die je schuld kan verzoenen (rechtvaardiging). Je gaat als het ware van -1000 naar 0.

Maar dan ook de focus op kracht, op het nieuwe leven waar de heilige Geest je toe aanspoort. Er is behalve verzoening, ook het nieuwe leven door Gods Geest. Je gaat als het ware van 0 naar 1000 (heiliging). Het hoort bij elkaar. Zoals er in Leviticus 8 offers voor verzoening worden gebracht, maar later ook een 'wijdingsoffer' (31). Dat was een soort vredeoffer, waarbij gegeten werd.

Op een of andere manier denk je heel snel: vergeving door Jezus, dat wordt me gegeven, maar nu moet ik op eigen kracht laten zien dat ik dankbaar ben. Dat is een foute gedachte. Alsof de heiliging ook niet 100% Gods werk in je leven zou zijn! Je kunt geen goede werken *toevoegen* aan je geloof.³ Laat God degene zijn die het geeft. Laat je met Gods Geest vervullen.

*

Ik stelde laatst de vraag op catechisatie: geloof je dat de Geest van God in je *woont*? En als je het zo direct vraagt, dan schrik je er zomaar voor terug. Kan je dat zeggen? Weet ik dat wel zeker? En je gaat naar jezelf kijken, zoals je naar je kleren kan kijken: is dit wel goed genoeg? Of je bent er helemaal niet mee bezig, je denkt er niet over na.

Dan zeg ik vanmorgen: tijd voor iets nieuws! Voor nieuwe kleren. Het is belangrijk dat je vervuld wordt met de heilige Geest. Dat je dicht bij God leeft. Het is niet zoals Aaron en de priesters toen, maar je mag wel in dienst van God leven! Als priester in Gods dienst.

Als je door geloof met Jezus Christus verbonden wordt, dan kan het niet anders of je *wilt* je ook bekeren. Dan begint het

2 https://www.youtube.com/watch?v=u_cxio4zDS8

3 Lovelace, Dynamics, 102.

‘omdenken’ en zie je hoe kansloos je leven zonder God is. En dan is je gebed wel steeds: wilt U mij vervullen met uw Geest.

4. Omkleed je met Jezus Christus

De heilige Geest brengt je steeds weer bij Jezus. Want Jezus heeft gedaan wat Israël en wij niet kunnen: dichtbij God leven en een licht voor de wereld zijn. Laten we niet net doen alsof wij die roeping van Israël wel eventjes waarmaken...⁴

Hij moet het in ons doen. Je apart zetten voor de dienst aan God. Daar is de olie het symbool voor. De tabernakel werd gezalfd met olie, maar ook ging er een deel over Aarons hoofd (12). Om hem te ‘heiligen’. Dat wil zeggen: apart zetten voor de dienst aan God. Om hem geschikt te maken voor de dienst aan God. De olie is een teken van Gods aanwezigheid. Wie gezalfd was stond onder Gods invloed.⁵

In zekere zin ook jij en ik. Als je deel wil krijgen aan de verzoening en de heiliging (dus het nieuwe leven), dan moet je je laten zalven door Gods heilige Geest. Dat is het geheim van geloven. In zondag 12 van de HC wordt gezegd dat je als christen deel mag krijgen aan de zalving van Jezus Christus! Om dan ook als priester een leven in dankbaarheid te leven.

Maar waarom wordt u een christen genoemd¹?

Omdat ik door het geloof een lid van Christus ben en zo deel heb aan zijn zalving

*

Zo’n priester ben je als je door geloof verbonden bent met *de* priester Jezus Christus. In Galaten 3,27 zegt Paulus: *jullie zijn in Christus gedoopt, je hebt je met Christus bekleed.*

Alsof hij je leven is geworden. Daar gaat het in de doop ook over, zoals we net zagen in het filmpje. Met Jezus sterven en opstaan. Een soort inwijdingsritueel. Aaron en zijn zonen moesten een tijd van wijding doorbrengen, maar liefst 7 dagen lang (33), maar zo kent de kerk de doop als inwijdingsritueel. In de vroege kerk gingen degenen die gedoopt worden in de paasnacht ook een tijd apart, om vervolgens in het wit gekleed, al zingend de kerk binnen te komen en voor het eerst het avondmaal te vieren.⁶

Ik hoop dat je daar ook naar verlangt. Om met nieuwe kleren voor God te leven. En te zeggen: ik geloof dat er een God is die als een

4 Paas, vreemdelingen en priesters, 189.

5 Halldorf, Vol van de Geest, 61.

6 <https://www.pthu.nl/Bijbelblog/!463/doop-en-avondmaal-in-de-vroege-kerk>

Vader voor mij zorgt, en ik geloof dat Jezus mijn zonden vergeeft. En ik geloof dat de heilige Geest in mij woont om me helpen in zijn dienst te leven. Als priester.

*

En dan werkt geloof ook door in je dagelijks leven. Daar zal het vanmiddag over gaan. Een van de vragen uit de 'Gewone Catechismus' is: *wat maakt geloven voor verschil in je leven?* (vraag 13). En dan is het antwoord: dat je denken, willen en doen worden bepaald door het nieuwe leven waarin je door de opstanding van Christus mag delen.

In dat verband wijs ik tot slot op dat bijzondere vers in Leviticus 8. We lazen dat Aaron en zijn zonen bij Mozes moesten komen en Mozes wat bloed aan hun rechteroorlel, hun rechterduim en de grote teen van de rechtervoet streek (23). Het kleine staat waarschijnlijk voor het grotere. De oren staan voor het horen, het luisteren.⁷ Als priester moet je naar Gods heilige stem luisteren. En je handen moeten het heilig werk goed uitvoeren. En met je voeten moet je leren op Gods heilige wegen te 'wandelen'.

Laat je eigen oren, handen en voeten op die manier heiligen. Stel ze in dienst van de Heer. Door je te omkleden met Jezus Christus. Amen!

⁷ Allen, NICOT, 143.

Liturgie Ablasserdam & Nieuw-Lekkerland

Votum en zegengroet

Zingen Psalm 77: 4, 6

Zingen Gezang 212 [U lam van God, wij loven U]

Gebed om ontferming

Zingen Liedboek 995: 2 [O Vader trek het lot U aan]

Gebed om verlichting door de heilige Geest

[Kinderen naar de bijbelklas]

Lezen Leviticus 8

Zingen Psalm 134: 1, 2

Verkondiging deel 1

Kijken ‘Verzoening’ [Het bijbel project, zie toegestuurde bijlage]

Verkondiging deel 2

Zingen Gezang 211: 1, 2 [Wij knielen voor Uw zetel neer]

Wet van de Heer [+ HC over 9^e gebod]

Zingen Psalm 92: 1, 5

Dankzegging en voorbede

Inzameling van de gaven

Zingen Opwekking 710 [Gebed om zegen]

Zegen

Zingen Psalm 134: 3